

Uusi yhteisrakentamisen malli -

Kuinka kunnan elinvoiman kannalta kriittinen infrastruktuuri rakennetaan tehokkaasti ja asukkaita mahdollisimman vähän haittaavasti

Ville Karttunen

17.5.2019

Esityksen sisältö

- + Uuden yhteisrakentamismallin esittely
- + Vaikutukset kuntayhteistyöhön
- + Carunan kuntayhteistyön vuosikello
- + Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?
- + Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Esityksen sisältö

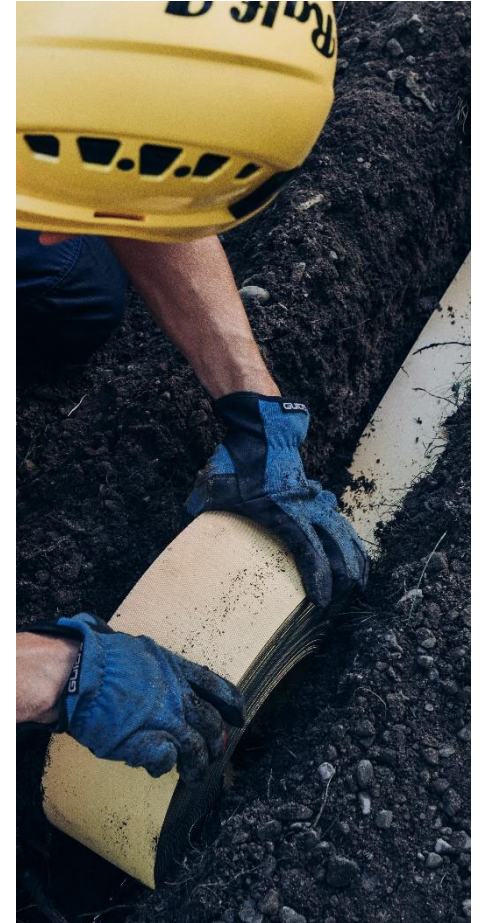
Uuden yhteisrakentamismallin esittely

- + Vaikutukset kuntayhteistyöhön
- + Carunan kuntayhteistyön vuosikello
- + Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?
- + Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Yhteisrakentamisella paremmat yhteydet yrityksille ja asukkaille

- + Haluamme tuoda tulevaisuuden yhteydet yhä useamman saataville.
  - Yhteisrakentamisen ansiosta asukkailla mahdollisuus valokuituun samalla, kun sähköverkko uusitaan toimintavarmemmaksi.
  - Aiemmin yhteisrakentamista on toteutunut vain noin 10-20 prosentissa verkonrakennushankkeista. Kattavaa ja vuorovaikutteista yhteistyötä energiayhtiön ja teleoperaattoreiden välillä ei ole ollut.
- + Laadukkaiden yhteyksien kehittäminen sekä kuntien elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden varmistaminen ovat meille tärkeitä.
  - Haluamme yhteistyössä rakentaa Suomesta digitalisaation kärkimaata ja haluamme mahdollistaa digitaalisten palveluiden parhaan saatavuuden.
  - Yhteistyö tukee LVM:n digitaalisen infrastruktuurin strategiaa, jonka tavoitteena on, että vuonna 2025 kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s yhteyksiä.
- + Yhteisrakentamisella myös katuvaloverkon saneeraus tai rakentaminen on järkevää samanaikaisesti

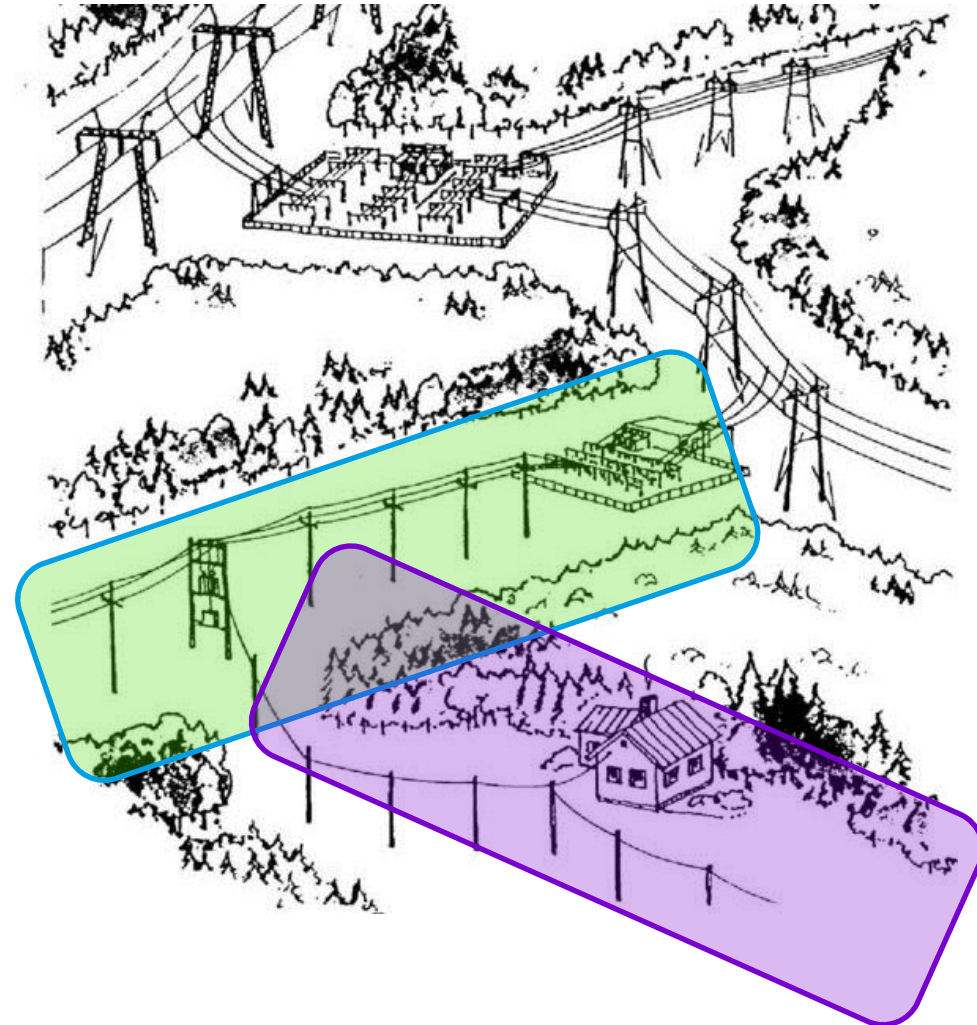
PJ-verkon säävarmuuden parantaminen sopii yhteen valokuidun ja katuvalaistuksen rakentamisen kanssa

KJ-verkon maakaapelointi

- Nopea keino parantaa toimitusvarmuutta
- Vähän asiakkaita, valokuitu vaatisi asiakkaiden access-verkon rakentamista
- Aloitettu 2014 →

PJ-verkon maakaapelointi

- Tarvitaan toimitusvarmuuden varmistamiseksi
- Paljon asiakkaita, valmis valokuidun access-verkko
- Aloitetaan 2019 →

Uusi yhteistyömalli perinteisen yhteisrakentamisen rinnalle

Ongelma:

Vanha valokuidun yhteisrakentamisen malli on ollut työläs ja vaikea yhteensovittaa toimijoiden aikatauluja.

Ratkaisu:

Caruna suunnittelee ja rakentaa sekä sähkö- että valokuituverkon; teleoperaattori vastaa liittymien myynnistä ja internet-palvelusta

Perinteinen yhteisrakentaminen toimii edelleen: teleoperaattoreilla mahdollisuus sijoittaa oma valokuitunsa samaan kaivantoon sähköverkon kanssa.

Esityksen sisältö

+ Uuden yhteisrakentamismallin esittely

Vaikutukset kuntayhteistyöhön

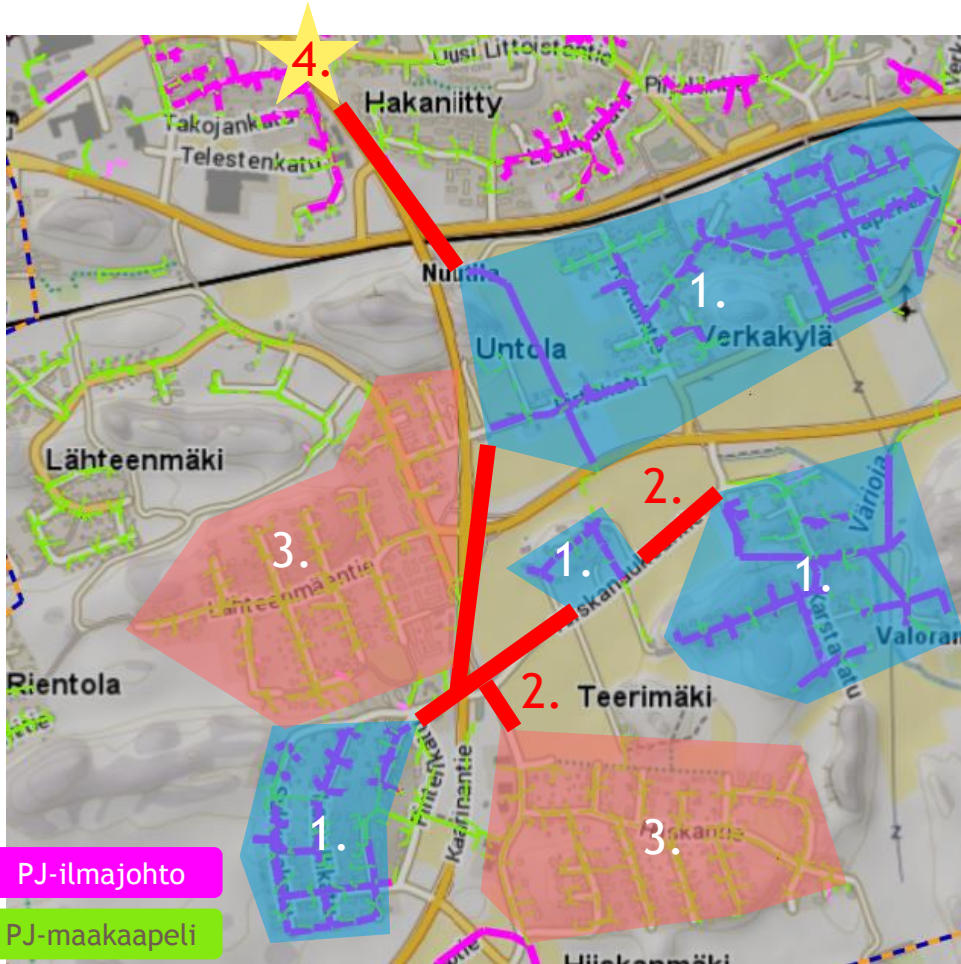
+ Carunan kuntayhteistyön vuosikello

+ Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?

+ Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Kuidun myötä rakentaminen laajentuu

Carunan malli

1.	Yhteisrakentamisalueet	Tehdään aina
2.	Kuidun "parsiminen"	Tehdään aina
3.	Kuidun laajennukset mukaan	Tehdään kysynnän
4.	Yhteys solmupisteeseen	Tehdään aina

+ Rakentamisalueiden laajentumisen myötä myös kuntien mahdollisuudet osallistua yhteisrakentamiseen laajentuvat. Toisaalta yllättäen kasvavat laajennusalueet voivat olla haastavia yhteensovittaa kunnan rakentamistarpeiden kanssa.

+ Ratkaisuksi Carunan kuntayhteistyön vuosikello

Esityksen sisältö

+ Uuden yhteisrakentamismallin esittely

+ Vaikutukset kuntayhteistyöhön

Carunan kuntayhteistyön vuosikello

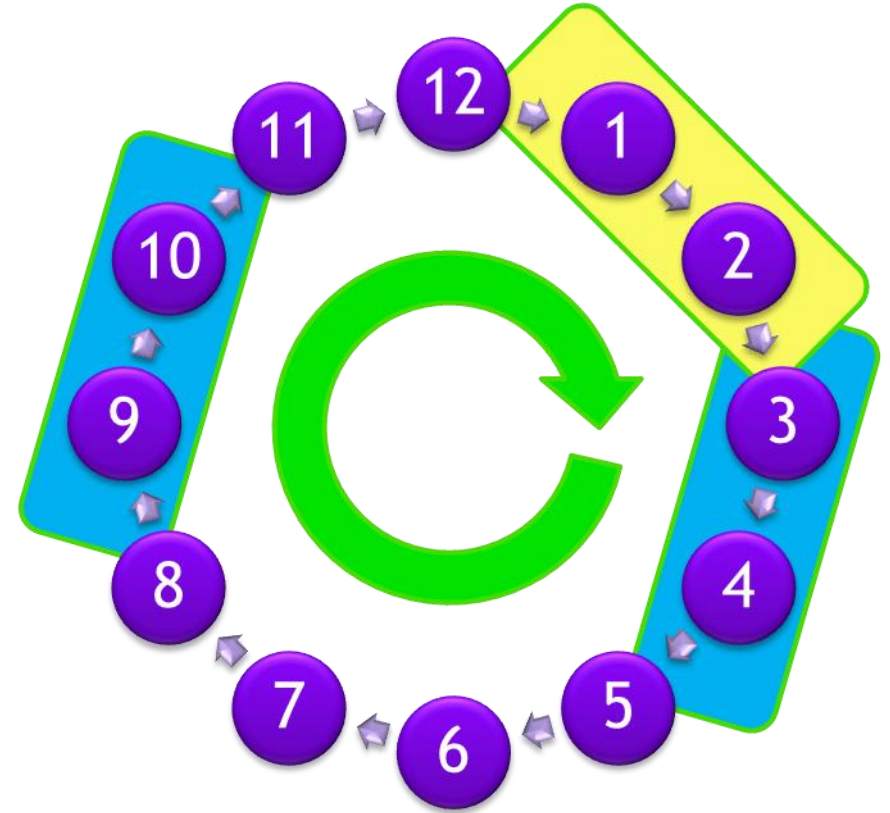
+ Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?

+ Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

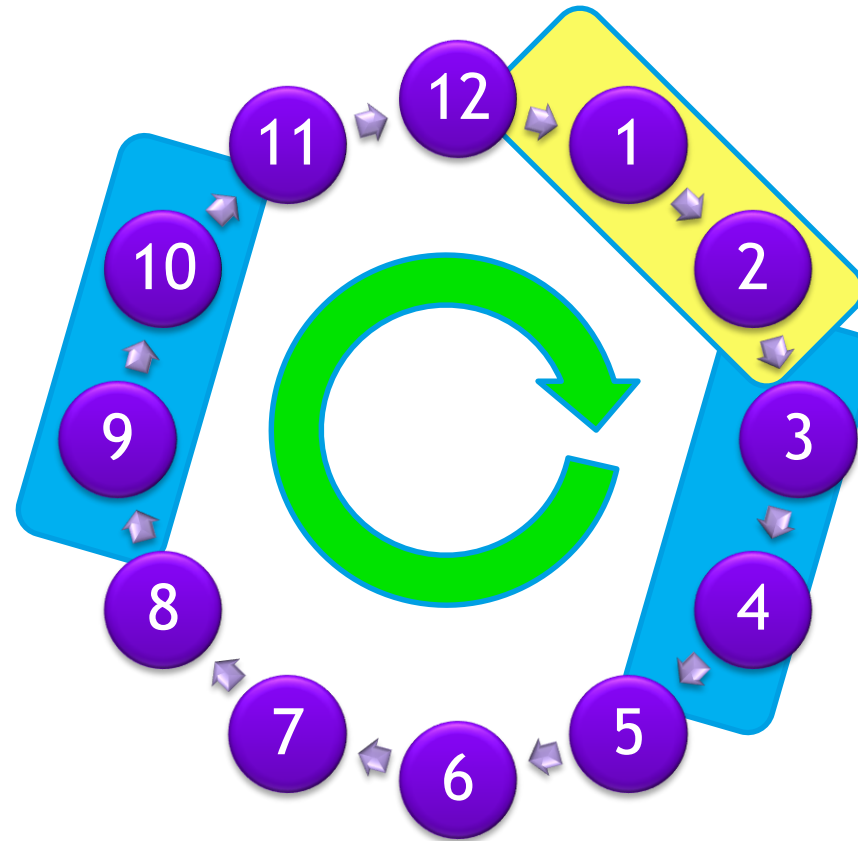
Yhteistyö on prosessi

- + Yhteistyön onnistuminen perustuu ensisijaisesti eri osapuolten ennakoivaan suunnitteluun ja aktiiviseen vuorovaikutukseen eri tasoilla
- + Carunan verkkoalueella on yli 80 kuntaa, joten toimintatapojen yhdenmukaistaminen ja parhaiden käytäntöjen kirjaaminen on ollut tarpeen
- + Caruna on tuonut kuntien ja verkonhaltijoiden kanssa yhteistoiminnan vuosikelloon strategisen tason lisää
- + Vuosikellon tarkoitus on luoda systemaattinen prosessi, jolla yhteistyön säännöllisyys, suunnitelmallisuus ja vuorovaikutus saadaan toimimaan

Yhteistoiminnan vuosikelloa sovelletaan kaikessa yhteistyössä - ei ainoastaan kuidun yhteisrakentamisessa

Taso 3 Strateginen taso

- Strateginen suunnittelu
- Maankäytön suunnittelu
- Yhteistoiminnan kehittäminen
- 1 krt / vuosi
- Caruna ja kunta

Taso 1 operatiivinen taso

- Projekti- ja työmaakokoukset tarvittaessa

Taso 2 Taktinen taso

- Hankeohjelmat
- Hankesuunnittelu
- Hankehallinta
- 2 krt / vuosi
- Kaikki operaattorit ja esim. vesihuolto

Valmiit agendat ja osallistujat kullekin tasolle

TASO 2 Hankehallinta

ASIA: Taso 2, Hankehallinta
TAVOITE: Hankeohjelman tarkentaminen ja hankkeiden tavoitteiden mukainen käynnist
AJANKOHTA: Hankkeiden tarpeen mukaan (suunnittelun ohjaus + rakentamisen ohjaus, projel
OSALLISTUJAT: Caruna = hankepääällikkö + projekti-insinööri + urakoitsija (+yhteistoiminnan vast
 Kunta = projektipääällikkö/rakennuttaja (+ katu- ja rakennussuunnittelusta vastaa
 Muut operaattorit = hanke/projektikohtainen vastuuhenkilö
 Päätiläjä / Pääsuunnittelija tai suunnittelukoordinaattori / turvallisuuskoordina

Valmisteltavat asiat	Vastuu
Hankinta-asiakirjat	kaikki
Suunnitelmat	kaikki
Hankkeiden yhteystietolistat	kaikki
Projektibudjetti	kaikki
Käsiteltävät asiat	Asiakirja
Tiedonhallinnan menettelyt ja viestintä	Kokouspöytäkirja
Yhteystietojen päivittäminen	Yhteystietolista / Kanssakäymisportaali
Yhteishankkeet (päivitys) Yhteisrakentamishankkeet (yhteinen pääurakoitsija) Yhteinen työmaa -hankkeet (pää toteuttaja + alistamiset)	Kokouspöytäkirja
Kaapeleiden, johtojen ja rakenteiden siirrot	Kokouspöytäkirja Suunnitteluohjelma
Kustannusten jakoperiaatteet	Kokouspöytäkirja
Yhteishankinnat	Kokouspöytäkirja
Suunnittelun ohjaus	Kokouspöytäkirja Suunnitelma-asiakirjat Turvallisuusasiakirja Työvaihesuunnitelma
Rakentamisen ohjaus	Kokouspöytäkirja Työmaa

TASO 1 Projekti

ASIA: Taso 1, Projekti- ja työn
TAVOITE: Projektien yhteinen ohjau
AJANKOHTA: Projektikohtaisen tarpeen
OSALLISTUJAT: Caruna = urakoitsija + proj
 Kunta = projektipääällikkö/
 Muut operaattorit = projel

Valmisteltavat asiat
Toteutus- ja työvaihesuunnitelmat
...
Käsiteltävät asiat
Työmaakokousten asiat

TASO 3 Ohjelmointi

ASIA: Taso 3, Ohjelmointi ja hankesuunnittelu
TAVOITE: Yhteistoimintaan osallistuvien toimijoiden yhteinen hankeohjelma, sisältäen suunnittelun, rakentamisen valmistelun ja hankinnan
AJANKOHTA: Kokous 1. Maalis-huhtikuu / Kokous 2. Syys-lokakuu
OSALLISTUJAT: Caruna = hankepääällikkö + yhteistoiminnan vastuuhenkilö (KAM) + henkilö / yksikkö
 Kunta = yhteistoiminnan vastuuhenkilö + ohjelmoinnista vastaava + katu- ja rakennussuunnittelusta vastaava + rakennuttamisesta vastaava
 Muut operaattorit = yhteistoiminnan vastuuhenkilö + rakennuttamisen vastuuhenkilö

Valmisteltavat asiat	Vastuu	
Investointiohjelmat	kaikki	
Näkemykset yhteishankkeista	kaikki	
Yhteystietolista	kaikki	
...		
Käsiteltävät asiat	Asiakirja	Vastuu
Tiedonhallinnan menettelyt ja viestintä	Kokouspöytäkirja	Vaiheen koordinaattori
Yhteystietojen päivittäminen	Yhteystietolista / Kanssakäymisportaali	Vaiheen koordinaattori
Ohjelmointia tukeva hanke ja suunnittelu Asemakaavat Yleis- ja liikennesuunnitelmat Investointiohjelmat (uudet / saneeraus)	Hanketietokanta	Kaikki
Yhteishankkeet Yhteisrakentamishankkeet (yhteinen pääurakoitsija) Yhteinen työmaa -hankkeet (pää toteuttaja + alistamiset)	Kokouspöytäkirja	Kaikki
SYÖTE Carunan sisäiseen prosessiin	Investointilaskelmat Päätös etenemisestä ja suunnitteluun viemisestä.	Avainasiakaspäällikkö Hankepäälliköt

Esityksen sisältö

+ Uuden yhteisrakentamismallin esittely

+ Vaikutukset kuntayhteistyöhön

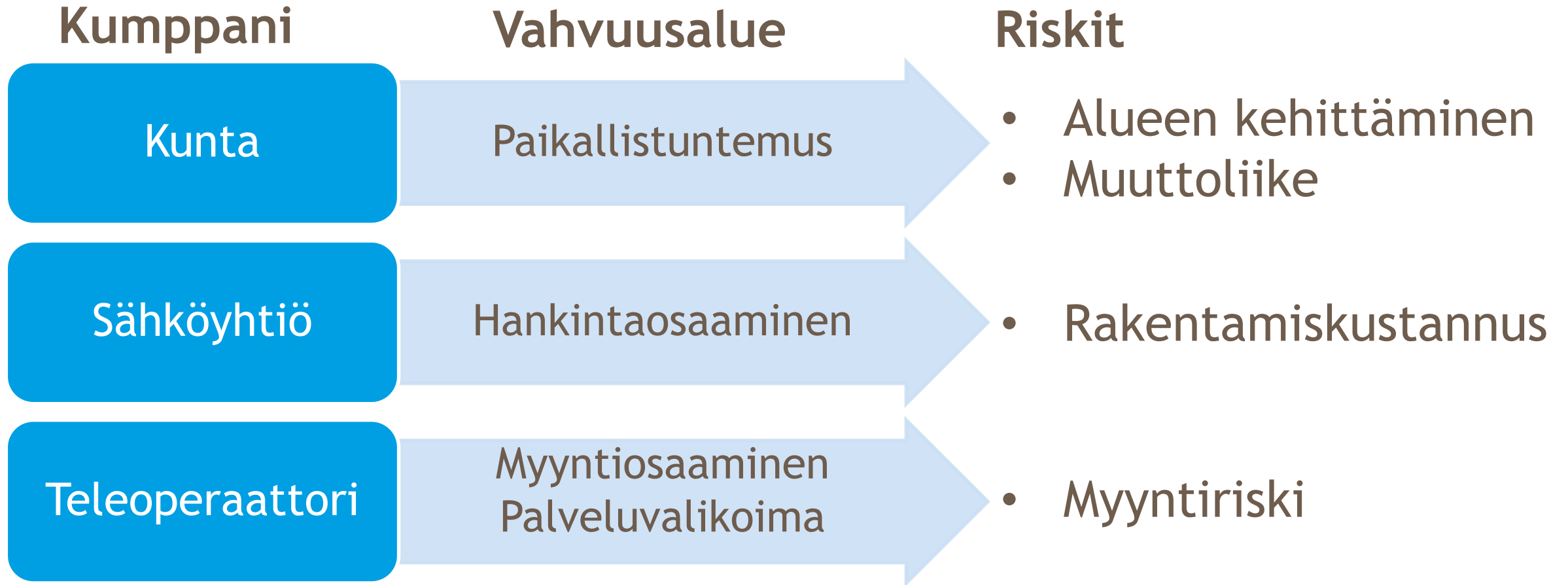
+ Carunan kuntayhteistyön vuosikello

Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?

+ Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Hyvässä yhteistyössä kukin vastaa omista vahvuuksistaan ja kukin saa hyödyn muiden osapuolten vahvuuksista

Esityksen sisältö

+ Uuden yhteisrakentamismallin esittely

+ Vaikutukset kuntayhteistyöhön

+ Carunan kuntayhteistyön vuosikello

+ Mikä on kuntien rooli yhteistyössä?

Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Yhteenveto: Kuinka kriittinen infra rakennetaan tehokkaasti ja vähän asukkaita haittaavasti?

Yhteistyö

- Yhteistyöstä sopiminen strategisella tasolla
- Strategiset kumppanuudet
- PPP: Private Public Partnership

Osaamisen hyödyntäminen yhteistyön jalkautuksessa käytännön tasolla

- Riskien jako
- Kukin tekee sitä, mitä parhaiten osaa

Tahto ja asenne

- Yhteistyön ja etenkin uuden toimintamallin kehittäminen on helppo torpata
- Muutos vaatii halua ja kovaa työtä saada se aikaiseksi

KANSALLISET KUITUTALKOOT

Sähköverkkojen ja valokuidun yhteisrakentaminen uuteen vauhtiin

Ville Karttunen
Johtaja, uudet palvelut
ville.karttunen@caruna.fi
puh. 050 453 4205